
**Cykl „O dostępności w CUPT – standard transportowy w
praktyce”**

Spotkanie 12:

Wysiąść z transportu byle jakiego – rzecz o ewakuacji.

18 lutego 2021 r.

W czwartek, 18 lutego 2021 r. odbyło się dwunaste spotkanie – kolejny raz w formie webinarium, w ramach Cyklu O dostępności w CUPT – standard transportowy w praktyce. Było to drugie spotkanie w tym roku kalendarzowym. Spotkanie tym razem dotyczyło ewakuacji, a konkretnie miało tytuł: „**Wysiąść z transportu byle jakiego – rzecz o ewakuacji**”.

Spotkanie tradycyjnie rozpoczęło się od powitania Pana Pawła Engela, Zastępcy Dyrektora Departamentu Analiz Transportowych i Programowania w CUPT. Pan Dyrektor wskazywał na nieuchronną kolej podróży – jeśli wsiadamy, to trzeba wysiąść a nie zawsze można wysiąść tam gdzie się planowało. Zaznaczył jednak, że z roku na rok warunki i uwarunkowania ewakuacji poprawiają się. Spotkanie prowadził Pan Maciej Augustyniak – Prezes Fundacji Polska Bez Barier, która w ewakuacji się specjalizuje.

Podczas spotkania zaprezentowane zostały doświadczenia, perspektywy i oczekiwania różnych podmiotów związanych z inwestycjami transportowymi oraz samych użytkowników tych rozwiązań – panelistami były również osoby z niepełnosprawnościami, które na co dzień same korzystają z komunikacji publicznej.

Część merytoryczną spotkania rozpoczęło wystąpienie Pani Małgorzaty Perdeus-Białek z działu ds. osób niepełnosprawnych na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Ekspertka mówiła o przepisach i regulacjach dotyczących ewakuacji z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami. Wskazywała na to, że niestety brakuje szczegółowych procedur dotyczących ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami z transportu publicznego. Regulacje i przepisy dotyczące ewakuacji w polskim prawie są zapisane w kilku dokumentach. Niewiele

jednak można znaleźć w nich zapisów o osobach z niepełnosprawnościami – poza ogólnymi stwierdzeniami, że muszą one mieć zapewnioną możliwość ewakuacji lub uratowania w inny sposób. Brakuje zdecydowanie w przepisach uwzględnienia specyfiki osób z różnymi potrzebami, która zaś będzie miała bardzo duży wpływ na takie obszary jak m.in. sposoby ewakuacji, jej organizacja oraz przekazanie informacji o ewakuacji.

Kolejnym punktem spotkania był panel pt. „Procedury bezpieczeństwa/ewakuacja na dworcach i lotniskach”. Wzięli w nim udział panowie: Cezary Adamiak, Główny Specjalista z Departamentu Lotnisk w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego, Maciej Bochnar – Manager Oddziału LS Airport Services S.A. w Porcie Lotniczym w Gdańsku oraz Karol Kłosowski – Dyrektor Departamentu Przewozów Pasażerskich w Urzędzie Transportu Kolejowego. Z dyskusji dało się wywnioskować jak bardzo istotne jest miejsce, w którym należy dokonać ewakuacji. Procedury bezpieczeństwa oraz sposób ewakuacji różnią się również w zależności od posiadanej niepełnosprawności. Pojawiły się również przykłady, poparte prezentacjami, jak ten temat wygląda w praktyce i czego używa się do ewakuacji na przykład na lotnisku (a także, w ramach ciekawostki, skąd wzięła się nazwa tego urządzenia).

Po przerwie moderator spotkania, Pan Maciej Augustyniak mówił o szkoleniach dla załogi oraz sposobie opracowywania standardów postępowania w sytuacji kryzysowej, a następnie przedstawił rozwiązania ewakuacyjne dostępne na rynku i krótko omówił mechanizm ich działania. Co ważne – te rozwiązania znacząco zwiększają bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami podczas ewakuacji z pojazdów transportu publicznego. Poza kwestiami czysto technicznymi, pan Maciej poruszył także tematykę dostępu do informacji - o drogach ewakuacji, która powinna uwzględniać ograniczenia sensoryczne osób niewidomych i głuchych.

W odniesieniu do tej kwestii, moderator zaprosił do dyskusji osoby z niepełnosprawnościami – żeby podzieliły się swoimi doświadczeniami z życia i spróbowały odpowiedzieć na pytanie, czego im najbardziej potrzeba. Osoby z niepełnosprawnościami mają zaburzenia percepcji. W praktyce oznacza to mniejszą możliwość oceny zagrożenia, dlatego też narażone są na większe ryzyko śmierci. Każdy podróżny – z niepełnosprawnością czy nie - ma inne potrzeby. Z tego powodu warto zapytać osobę, którą trzeba ewakuować, jak to najlepiej zrobić, żeby nie wyrządzić jej krzywdy. Nawet najlepsze rozwiązania będą niepotrzebne, kiedy nie będą dostosowane do potrzeb. Dlatego tak ważne jest zapraszanie osób z niepełnosprawnościami

na konsultacje, testy, symulacje oraz pytanie ich o odczucia w kontekście omawianego rozwiązania, w tym przypadku ewakuacyjnego.

Ostatnim z prelegentów był pan Andrzej Tomczyński – starszy aspirant z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Straży Pożarnej nr 6 w Łodzi. Ekspert podzielił się doświadczeniami z pracy strażaka, a także przybliżył konkretne techniki stosowane w ewakuacji między innymi osób z niepełnosprawnościami – mówił o ewakuacji na noszach, o różnych rodzajach chwytów, które dzieli się na takie, które można zrealizować w pojedynkę i takie, które można wykorzystać tylko w zespole ratowników.

W spotkaniu udział wzięło ponad 70 osób, w tym przedstawiciele beneficjentów funduszy UE, administracji państwowej i samorządowej oraz środowiska naukowego.

Webinar tradycyjnie zakończył się podsumowaniem przez duet, który otwierał to spotkanie – czyli Pana Macieja Augustyniaka i Pana Pawła Engela. Obaj panowie podziękowali za spotkanie oraz zaprosili na kolejne – 18 marca, dotyczące dostępnej informacji pasażerskiej.